

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200436
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820200436.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletý I. T., L.. X.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odborom sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, na návrh matky: C.. Y. T.Č., L.. XX.X.XXXX, bytom D. XXX/XX, E., za účasti otca: I. T., L.. XX.X.XXXX, bytom M. C. XXX zast.: JUDr. Zuzana Adamová Tomková, advokátka, Boženy Němcovej 1, Vranov nad Topľou, o udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, t a k t o

rozhodol:

I. Návrh matky z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd za otca udelil súhlas na zmenu priezviska maloletého I. z priezviska T. na priezvisko T.. V návrhu uviedla, že maloletý I. žije v spoločnej domácnosti s matkou a starými rodičmi, ktorí majú rovnaké priezvisko ako zákonný zástupca, teda matka dieťaťa. Maloletý I. od D. XXXX nastupuje do X. a matka má obavu, že rozdielnosť priezvisk môže viesť k problémom maloletého dieťaťa v sociálnej interakcii najmä v škole s rovesníkmi, kedy je maloletý nútený odpovedať na nepríjemné otázky rovesníkov, prečo sa volá inak ako jeho matka. Otec dieťaťa si neplnil vyživovaciu povinnosť v stanovenom termíne podľa rozhodnutia súdu. Od okamihu, keď ho matka informovala o návrhu na zmenu priezviska, odvtedy otec platí výživné v určenom termíne.

2. Otec s návrhom nesúhlasil. V písomnom vyjadrení viedol, že dôvody jeho nesúhlasu so zmenou priezviska matke vysvetlil, ale ona ich odmieta akceptovať. I. sa narodil v roku XXXX, už bude mať Š. rokov a je veľmi šikovný. Presne vie ako sa volá menom a priezviskom. Na otázku odpovedá, že sa volá I. T. a vie, že sa volá tak ako ocko. S I. mamou neboli manželia a preto od synovho narodenia majú rozdielne priezviská. To však nič nemenilo na tom, že je jeho otec a chce sa o syna starať. I. chodil do Š.T., kde jeho mama posledný rok aj pracovala a kde otec chodil na vystúpenia, platiť obedy alebo sa len spýtať na syna. Otec si nemyslí, že syn mal nejaké problémy preto, že má iné priezvisko ako jeho mama. Ani na základnej škole podľa otca s tým I. nebude mať problém. Je veľa detí ktoré majú rozdielne priezvisko ako ich mama alebo ako ich otec. Podstatné je porozprávať sa a vysvetliť to I.. Deti sa posmievajú medzi sebou kvôli rôznym veciam, oblečeniu, postave, vlasom, ale nemyslí si že by sa to malo riešiť zmenou priezviska ale rozhovorom a vysvetlením. I. vie ako sa volá, doteraz používal také priezvisko a podľa otca mu viac ublíži to, ak by sa mu priezvisko teraz zmenilo. Otec nedovolí, aby si I. myslel, že ho už nechce. S I. mamou majú stále ešte nejaké rozpory napr. kvôli spoločnému úveru alebo kvôli stretávaniu sa s I., pretože otec by si ho chcel nechávať aj na noc cez víkend s čím matka nesúhlasí. Aj teraz sa snažil myslieť na syna keď vznikla mimoriadna situácia ohľadne šírenia ochorenia

koronavírusu, preto chodil za synom do E., kde s matkou býva, a bol s ním na záhrade hodinku, dve, aby ho videl ale z dôvodu bezpečnosti nebral syna preč z jeho domácnosti. Aj keď navrhovateľka minulý rok žila v byte so svojím priateľom vo E. aj s ich synom tak to akceptoval. Chce, aby jeho syn vedel, že je jeho otec a že ho má rád. Výživné platí otec pravidelne. Keď došlo k omeškaniu bolo to vždy len pár dní a príčinou bolo to, že matke platí výživné v hotovosti, preto jej peniaze dával až keď sa stretli. Plateniu sa otec nevyhýba, synovi kupuje veci aj mimo výživného. Výživné od apríla 2019 platí vo výške 130 Eur mesačne. Súd udelí súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) na zmenu priezviska dieťaťa len vtedy, ak sú na to závažné dôvody, pričom takýmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. V záujme maloletého dieťaťa je, aby bol u neho udržiavaný a prehlbovaný styk s biologickým otcom a taktiež pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. Je v najlepšom záujme dieťaťa, ktoré je zverené matke, aby otec mal s dieťaťom pravidelný kontakt a udržiaval ich citové väzby. Zmena priezviska maloletého dieťaťa môže mať podstatný vplyv na to, že by sa vzťahy otca a maloletého narušili. Aj keď vzájomná komunikácia medzi rodičmi maloletého dieťaťa je narušená, ich syn by tým nemal trpieť. Zmenou priezviska by bol maloletý tlačný matkou do toho, aby sa priklonil na jej stranu a tým by jeho ako otca mohol začať odmietaať. Podľa otca nie sú žiadne závažné dôvody, aby súd proti jeho vôli udelil súhlas na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, preto žiadal návrh matky zamietnuť.

3. Kolízny opatrovník nedoporučil návrhu matky vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to správou kolízneho opatrovníka, písomným vyjadrením otca, pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 6P/77/2017, 6P/18/2019 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/77/2017 zo dňa 27.3.2018 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý I. T., L.. X.X.XXXX zverený do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného po 100,- eur mesačne. Stretávanie otca s maloletým synom bolo upravené každý párný víkend v mesiaci v čase od soboty od 10.00 hod. do nasledujúcej nedele do 18.00 hod. za prítomnosti tretej dospeléj osoby z príbuzných otca. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.4.2018.

6. Rozhodnutím tunajšieho súdu č.k. 6P/18/2019-115 zo dňa 16.5.2019 bola schválená dohoda rodičov a to tak, že sa zvýšilo výživné na maloletého I. T. zo sumy 100,- eur na sumu 130,- eur. Stretávanie otca s dieťaťom bolo upravené každý párný víkend v mesiaci v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a nasledujúcu nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti tretej dospeléj osoby z príbuzných otca. Právoplatnosť rozsudku nastala dňom 11.6.2019.

7. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že žiada zmenu priezviska syna, keďže tento žije v spoločnej domácnosti s ňou a jej blízkymi, ktorí sa volajú T., T.. Otec si začal riadne plniť vyživovaciu povinnosť na maloletého až odvtedy, čo mu oznámila, že chce synovi zmeniť priezvisko. Dovtedy s plnením tejto povinnosti meškal. E. D. maloletý nastupuje K. Š. a otec sa vôbec nezaujímal o výber školy a nezaujíma sa ani o ďalšie výdavky, ktoré sú s dieťaťom spojené.

8. Z výpovede otca vyplýva, že tento nevidí dôvod na zmenu priezviska ich dieťaťa. Matka spomínala niektoré veci, ktoré sa udiali pred 2-3 rokmi. Otec sa snaží načas si splniť vyživovaciu povinnosť. Potvrdil, že s matkou majú narušenú komunikáciu, preto sa u nej neinformoval o synovej škole. S maloletým synom sa však o tejto otázke rozprával, má vedomosť o tom do akej školy dieťa od septembra nastupuje. Maloletý pozná aj otcovu širšiu rodinu, pozná starých rodičov, svojich bratancov, sesternice, riadne sa s nimi stretáva. Otec uviedol, že jeho stretávanie sa so synom bolo súdnym rozhodnutím upravené za prítomnosti tretej osoby z jeho rodiny z dôvodu, že v minulosti sa liečil na psychiatrii. V súčasnosti alkohol neužíva, absolvuje pravidelné kontroly na psychiatrickej ambulancii, o čom predložil lekárske správy. Matka nemusí mať obavy, otec je zdravotne v poriadku a chce sa venovať synovi.

9. Kolízny opatrovník v písomnej správe uviedol, že maloletý pochádza z družného vzťahu rodičov, C.. Y. T., L.. XX.XX. XXXX a I. T., L.. XX.XX.XXXX, Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/77/2017 zo dňa 27.03. 2018 bola schválená rodičovská dohoda a maloleté dieťa zverené do osobnej

starostlivosti matky. Styk maloletého s otcom a výška výživného bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/18/2019 a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v sobotu od 10:00 do 18:00 hod. a nasledujúcu nedeľu od 10:00 do 18:00 hod. za prítomnosti tretej dospelšej osoby z príbuzných otca. V prípade, že sa stretnutie neuskutoční z dôvodov na strane matky alebo dieťaťa, presúva sa na najbližší víkend v rovnakom čase. Zároveň bolo zvýšené výživné na maloletého zo sumy 100 eur na 130 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky. Matka žije s maloletým v rodinnom dome u svojich rodičov, pracuje ako A. E. C. E.. Maloletý od septembra XXXX nastupuje na X. Š. J.T. E. E. L. P.. Matka sa obáva, že rozdielnosť jej priezviska a priezviska dieťaťa bude spôsobovať dieťaťu problémy v sociálnej interakcii s rovesníkmi, bude musieť odpovedať na otázky prečo sa jeho matka volá inak, ako on a pod. Je toho názoru, že dieťa má mať rovnaké priezvisko ako jeho zákonný zástupca. Otec rovnako, ako vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu, aj počas rozhovoru na oddelení uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí a nevidí žiaden dôvod na zmenu priezviska u maloletého. Maloletý vyrastá s týmto priezviskom od narodenia a nemyslí si, že by mal mať v škole kvôli tomu problémy. Uviedol, že na synovi mu veľmi záleží, maloletý je s ním rád a pravidelne si plní svoju vyživovaciu povinnosť. Svoj vzťah so synom chce udržať a rozvíjať aj naďalej. Orgán SPODaSK dňa 24.06. 2020 vykonal zisťovanie názoru maloletého dieťaťa na ich oddelení bez prítomnosti rodičov. Maloletý I. T. s nimi primerane k svojmu veku nadviazal verbálny kontakt, rozhovor bol vzhľadom na vek dieťaťa vedený v neformálnom duchu. Na otázku ako sa volá odpovedal najskôr I., potom sa na chvíľu odmlčal a povedal, že „u babky vo E. ho volajú T., a u babky v C. T.“. Maloletý uviedol, že k otcovi chodí rád, vymenoval členov rodiny a uviedol, že sa s otcom zvyknú hrať a chodia na výlety. Vie, že mamka a ocko majú rozdielne priezviská, a že on sa volá rovnako ako ocko. Ak by si mohol vybrať, chcel by sa volať „aj T.W., S. T.“ Zmena priezviska nie je len formálny úkon, ale do značnej miery ide aj o zásah do identity dieťaťa, ktoré sa aj vďaka menu a priezvisku identifikuje so svojou rodinou. Maloletý má s otcom vytvorený dobrý vzťah, otec prejavuje stály záujem tento vzťah rozvíjať aj v budúcnosti a riadne si plní vyživovaciu povinnosť. V záujme maloletého dieťaťa a jeho ďalšieho primeraného psychického vývinu, odporučil kolízny opatrovník návrhu nevyhovieť a zamietnuť ho ako nedôvodný.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Za podstatné možno považovať aj ďalšie v tomto ustanovení nevyimenované prípady, napríklad podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia nedohodnú, napríklad na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takom prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska. Na návrh niektorého z rodičov súd môže iba udeliť súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa. Súd pritom skúma, či udelenie takého súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa.

12. Určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa je dôležitým právom a povinnosťou, ktorá patrí oboj rodičom. Zmena priezviska je vážnym zásahom nielen do práv rodičov, ale i do práv dieťaťa. V prípade, že sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa príslušnému správnomu orgánu, došlo tak medzi nimi k podstatnej nezhode pri výkone ich rodičovských práv a povinností. V zmysle zákonného ustanovenia súd dá súhlas k podaniu takejto žiadosti jednému z rodičov len vtedy, ak sú preto závažné dôvody. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa nesie, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a stratil k dieťaťu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že návrh matky nie je dôvodný a nemožno mu vyhovieť. Aj po prerušení partnerského spolužitia zostávajú zachované rodičovské práva oboch rodičov. Úlohou rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti je, aby pôsobil na maloleté dieťa tak, aby boli rešpektované výchovné princípy a to aj s rešpektovaním práv otca. Otec má nielen povinnosti, ale aj práva na riadny styk s maloletým dieťaťom, právo podieľať sa na jeho výchove a aj právo podieľať sa na rozhodovaní o priezvisku dieťaťu. V danom prípade bolo výpoveďami rodičov, správou kolízneho opatrovníka, ako aj pripojenými spismi tunajšieho súdu potvrdené, že otec má vytvorený citový vzťah k synovi, realizuje jeho právo stretávania s dieťaťom a plní si vyživovaciu povinnosť. Maloletý I. sám potvrdil, že s otcom rád trávi čas, pozná otcovu rodinu a má s nimi vytvorené pozitívne citové väzby. Dieťa si uvedomuje, že nesie priezvisko otca, ktoré je odlišné od priezviska jeho matky, avšak neuviedol, skutočnosť, že by mu priezvisko spôsobovalo nejaké problémy

v kolektíve medzi deťmi, problémy s identifikáciou a podobne. Rozhodnutie o mene a priezvisku dieťaťa, ktoré robia rodičia v čase narodenia dieťaťa, je zásadným rozhodnutím, ktoré bude dieťa sprevádzať celý život a na to, aby bolo zmenené, by museli byť preukázané veľmi závažné dôvody. Samotná skutočnosť, že rodičia dieťaťa sa rozišli a otec nežije s dieťaťom a jeho matkou, nie je dôvodom, aby maloletému bolo zmenené priezvisko na priezvisko matky.

13. Keďže súd nezistil žiadne závažné dôvody pre udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa a matkou požadované rozhodnutie súd toho času, za daných skutkových okolností, ani nepovažoval za rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa, návrh matky zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.